

Alamia'ya göre Olimpiyatlar bir fırsat,

Sohum/Ajans Kafkas – Dünya Abhaz-Abazin Halkları Kongresi Genel Sekreteri **Gennadi Alamia**, 2014 Soçi Olimpiyat Oyunları'nın Adige ve Abhaz halklarının kültürel ve tarihi varlığının tanınmasında etkili olarak kullanılabileceğini savundu.

Diasporadaki olimpiyat karşıtı kampanyaları eleştiren **Alamia**, Rusya yönetiminin bölge halklarına yönelik yaklaşımına dair büyük umutlar besliyor.

Nujnaya Gazetesi'nden İzida Çania'ya konuşan Alamia ile röportajı Ajans Kafkas'tan Özlem Güngör Türkçeye çevirdi.

Gennadi Şalikoviç, Soçi'de özellikle Krasnaya Polyana'da Olimpiyatların yapılma planları, Kuzey Kafkasya ve diasporadaki Çerkes sivil örgütleri tarafından protestolara neden oluyor. Buna bağlı olarak Dünya Abhaz-Abazin Halkları Kongresi'nin genel sekreterinin düşüncesini duymak isterim.

Tarihi Krasnoya Polyana'da dünya spor forumunun yapılma kararı alındığında, bugün ufuk çizgisinin ötesini görebilmek için daha yukarıda olabilme imkânımız ortaya çıktı. Ufuk ise bilindiği gibi sadece gelecek değil, bu dünyada kendisi hatırlanmadan denge ve istikrarın sağlanması mümkün olmayan geçmiştir. Halkların karşılıklı ilişkileri güzel kokulu çiçeklerle dokunmuş olsun isterdim, ama maalesef... İnsanlar birbirlerine sayısız felaketler getirdiler ve getiriyorlar. Ve zamanında gerçekten pişman olamazlarsa getirmeye de devam edecekler. Kusurunu itiraf etmek küçültmüyor, o sadece yükseltebilir ve kim olursa olsun oyununu halkların sınırlarını bozma üzerine oynama imkânı verilmemeli.

21 Mayıs 1864'de, hem Kafkasya dağlılarına hem Rus halkına sayılamayacak felaketler getiren Kafkasya savaşlarının bitimi dolayısıyla çarlık ordusunun töreninin yapıldığı yerde Olimpiyatların yapılması seçeneğinin kazanabileceğini öngörebilmek mümkündü. Bu trajedinin külleri içinde, saldırgan Rus karşıtlığı söylemi içinde ateşe atılacak, kızgın korlar bulmak zor değil.

Bugün artık bu tarihi olaylar üzerinden olumsuz beyanatlar getiriliyor olması ciddi endişe veriyor. Ve bu beyanatın bir bölümünün XIX. yüzyılda Türkiye'ye zorla sürülen Krasnoya Polyana'nın, Anapa'dan Abhazyaya'ya kadarki kıyı boyunca yerli halkı Abhaz-Adigelerin trajedisinin olmaması mümkün değil.

Durum Gürcistan'da kullanıldı bile. Orada denizaşırı dostları ile Çerkes halkının kaderiyle 'ilgilenme' kararı alındı ve uluslararası bir konferans yapıldı, Gürcistan parlamentosuna 'Rusya tarafından Çerkes jenosidinin tanınması' başvurusu yapıldı. Hedefe ulaşmak için her aracın iyi olduğu biliniyor, peki ama Gürcü alayının dağlılar üzerindeki zaferle ilgili geçide katılmış olmaları gerçeği nasıl izah edilecek? Batı'nın Kafkasyaya'ya yüksek ilgisi, büyük ihtimalle mükemmel bölgeyle ilgilenme ile asla izah edilemez. Aslında bu 'ilgilenmenin' ardında, 40 ülkeye yayılmış milyonlarla ifade edilen diasporasının tarihi vatanları Kafkasya'da durumu bozmak, milletler arası ilişkiler zincirini bozmak için 'zayıf halkalar' bulma isteği yatıyor.

Ama 'zayıf halkalar' bulundu bile. Ne yapmalı? Olimpiyatları yapmaktan vazgeçmeli mi?

Hayır. Rusya'nın 2014 Olimpiyatlarına halklarımız ve diasporadaki yurttaşlarımızın sadece olumlu yaklaşımını oluşturma çalışmalarına başlaması gerekiyor. Ve burada Rusya yönetiminin Abhaz-Adige diasporası temsilcileri ile resmi ilişkiler oluşturması ve ilgili tarafların tüm sivil örgütleriyle sıkı işbirliği oldukça verimli adım olur. Bence, Soçi'de Kış Olimpiyat Oyunlarının yapılması, Rusya'nın prestijini, dünya medeniyetine giren, Kafkasya etnokültür mirasını korumaya büyük önem veren bir ülke olarak imajını yükseltme konusunda mükemmel bir fırsat olarak kullanılabilir.

Bugün artık tamamen farklı bir enformasyon politikası yürütmek lazım elbette yerli kültürü susma figürü olarak kullanmak mümkün, ama onu Rusya devletinin gururu, Soçi-Adler bölgesinin, Kuban'ın, Kafkasya Rus sahilinin markası yapmak daha akıllıca olur. Olimpiyatların açılışında, Büyük Soçi'nin eski Abhaz-Adigelerin ve Ubihların toprağı olduğunun söylenmesi Abhaz-Adige diasporasına tarihi vatanları ile manevi bağlarının korunması için umut verecek, Rusya Federasyonu'nun Abhazyanın bağımsızlığını tanımayla karşılıklı kıyaslanabilir etki oluşturacak.

Sözünü ettiğinizin tümü oldukça şiirsel, ama başka bir gerçek var. Bildiğim kadarıyla, 1989'da Adler ve Soçi yönetimiyle Krasnoya Polyana'da Kafkasya savaşı kurbanları anısına bir anıt dikilmesi müzakereleri yapıldı. 20 yıl geçti, ama anıt olmadı ve yok. Bu Rusya'nın mevcut problemle yüzleşme isteksizliğine delalet etmiyor mu?

Durumu böyle basitleştirmemeli. 1989'da biz gerçekten Adler ve Soçi yönetimleriyle Krasnoya Polyana'da hatıra ve uzlaşma anıtı dikilmesinde anlaştık. Maalesef provokasyonlar sonucunda bu önemli çalışma boşa gitti.

Ve bugün, 20 yıl sonra Krasnoya Polyana'da böyle bir anıtın oluşturulması daha da aktüel olacak. Bana öyle geliyor ki, anıtın dikileceği yere taşın 21 Mayıs 2010'da, Abhazy'a'da Dünya Abhaz-Abazin Halkları Kongresi'nin yapılacağı gün konulmalı. Törene kongre delegeleri, Güney Rusya delegeleri ve Kuzey Kafkasya Cumhuriyetleri delegeleri katılmalı. Anıtın açılışı da tercihen Kafkasya savaşlarının bitişinin 150. yıldönümü 21 Mayıs 2014'e denk getirilmeli. 21-22 Mayıs 2014'de Krasnoya Polyana'da burada Olimpiyatların devamı olarak halkların birliğini sembolize edecek Güney Rusya, Kuzey Kafkasya Cumhuriyetleri, Güney Osetya, Abhazy'a, aynı zamanda Kafkasya diasporasının yaşadığı ülkelerden ekiplerin katılımıyla uluslararası festival yapılabilirdi. Festivalin ritüel açılışında Abhaz-Adıge Nart efsanesi ve Rus masallarından motifler konulabilirdi.

Kafkasya halkları için en büyük trajedilerden birinin yaşandığı yerde danslar ve spor programları yapmak hürmetsizlik değil midir?

Olimpiyatları sadece eğlence olarak görürseniz öyle, Antik çağlardan bu yana Olimpiyatlara katılan halklar savaşlara son verdi. Aslında Olimpiyatların anlamı barışa çağrıdır. Aslında Olimpiyatların anlamı, barışa çağrıda bulunması, barışçıl gelecek umudu veriyor olması ve ilk ölenlerin karşılaşma zamanı ve yeri olacak olması.

Sizin galiba faaliyet planınız var, ana bileşenlerini paylaşabilir misiniz?

Devlet politikasının Kafkasya'nın eski halklarının kültürüne saygıyla ilgili yeni yüksek standartları, Olimpiyat açılış töreninde çeşitli faaliyetleri iç içe geçirebilir. Abhaz-Adıge konularının geniş şekilde kullanılması için sergi ve organizasyonlar düzenlenebilir. Rus ve Abhaz-Adıge halklarının kaderinin ortaklığı konusu katılımcılar ve Olimpiyat izleyicilerine, Abhazy'a, Adıgey, Krasnodar Kray, Karaçay-Çerkes, Kabardey-Balkar ve Kıyı Boyu Şapsığ folklor ekiplerinin gösterisi ile net biçimde sunulabilir. Ubıh ihtiyarının, Allah'tan tüm insanlık için refah ve barış istediği duası etkileyici olabilir. Dua BM resmi dillerine tercümesiyle dile getirilebilir. Olimpiyat ateşini yakan sporcu, Abhaz-Adıge topluluğunun bir ferdi olabilir. Bunlar- geçen Eylül Rusya Başbakanı Putin'e gönderdiğim mektubumda ifade etmiş olduğum önerilerin parçası.

Aslında, siz Rusya yönetimini 2014 Kış Olimpiyatlarını sadece spor programı olarak algılamamaya imkan etmeye çalışıyorsunuz...

Olimpiyatların manevi birliğin geri dönülemez sürecine ivme verecek olan kurtarıcı şans olarak kullanılması gerektiğine inanıyorum. Kafkasya savaşlarının bitişine bağlı törenlerin yapıldığı aynı yerde tam 150 yıl sonra olimpiyat ateşinin yakılacak olması tesadüfi mi? Bunu iyi bir işaret olarak düşüneneceğiz. Zira hepimiz için Soçi Olimpiyatları'nın XIX. yüzyılın ağır mirasından özgür yeni bir yüzyılın başlangıcı olması için hayati önem taşıyor.

Rusya'da görmezlik politikasından Kafkasya'nın ciddi problemlerini ciddi olarak anlamaya geçebilecek güçlerin olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Abhaz halkının Rusya'ya yaklaşımı şaşırtıcı şekilde değişen resmi politikaya değil her zaman sadece Rus halkına odaklıydı. Sağlıklı düşüncenin er ya da geç yeneceğini umuyorduk. Ve umudumuzu bağladığımız ülkede, halk ve liderlerinin Abhazy'a ve halkına karşı birlik olacakları zamanı bekledik. Ağustos 2009'da Sohum'da Vladimir Putin ile görüşmemizde, Rusya'da Rusya-Abhazy'a ilişkileri probleminin derinliğinin bilincinde olmayıp, aynı zamanda Abhaz milletinin korunması için gayret göstermeye hazır siyasetçilerin olduğu düşüncem sağlamlaştı. Sonunda bu yaklaşımın samimiliği halkımızın ölümcül tehlikeli anlarında kararlı hareketlerle desteklendi. Ve bugün liderlerimizin, faaliyetlessizliklerini 'bizi anlayamazlar, üzülürüz' şeklindeki sözlerle kendilerini haklı çıkarmaları zor olacak. Bizi anlayan ve cesur hareketiyle tüm dünyayı 'küstüren' ülke eminim ki, bundan sonra da çözülmediği halde millet olarak korunma konusunda hiçbir şans vermeyen problemlerimizle bizi tek başımıza bırakmayacaktır.

Gennadi Şalikoviç, peki siz Abhazy'a'nın bugün Rusya ile ilişkilerini inşa ediş şekinden hoşnut musunuz?

İki devletimizin ilişkilerinin oluşturulması için bugün yapılanların tümü, siyasi spekülasyon, partiler arası hesaplaşmalar, özellikle de seçim mücadelesinde konu olarak kullanılmamalı. Bu yaklaşım, elbette tesadüfen geçici olarak Rusya ile 'dostluğa mecbur' olanları tatmin edemez. Onlar yaftalayacak, dürüst ve açık karşılıklı ilişkiler gerektiğiyle ilgili sözlerimizi, aynı zamanda açık bir sistem oluşturmak ve olası anti Rusya ve Abhazy'a sonuçlarını ihtimal dışı bırakacak devletlerarası belgelerin kabul edilmesiyle ilgili taleplerimizi 'Rusya karşıtı' olarak adlandırılacaklar. Abhazy'a devletinin zorlu inşa süreci aynı zamanda Rusya ile devletlerarası ilişkiler oluşturma süreciyle gerçekleşiyor. Tek taraflı, geçici kapılar idare eder diye düşünmek tehlikeli olurdu. Sadece güvenilir çift

yönlü köprülerin ülkelerimiz ve halklarımız arasında uzun vadeli iyi görüşmeler sağlayabilmeyi vaat edebileceğinde hiç şüphe yok.
ÖZ/FT - 24.04.2010 – 20.53